

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ
И ХИДРОЛОГИЯ**

**МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН**

**МАРТ 2025
СОФИЯ**

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

**МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН**

**МАРТ
2025 г.**

СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	3
I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО	3
1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА	3
2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА	4
3. ВАЛЕЖ	6
4. СИЛЕН ВЯТЪР	7
5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ	8
6. СНЕЖНА ПОКРИВКА, ПОЛЕДИЦА И СЛАНА	9
7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА	9
8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ	10
<i>Особено опасни явления</i>	11
<i>Пренос на пустинен прах над България</i>	11
<i>Издадени предупреждения за опасни явления</i>	12
II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ	12
1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА	12
2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ	13
3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ	13
III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА	13
1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ	13
2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА	15
IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК	16
V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	18

В месечния хидрометеорологичен бюлетин е направен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната през посочения месец. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ и представена в бюлетина, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Използваните климатични норми са за периода 1991–2020 г. До декември на 2021 г. бяха използвани климатични норми за периода 1961–1990 г.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено в областта на метеорологията, агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение. Той осигурява:

методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;

издаване на прогнози на времето и климата, на морското вълнение и оттока на реките; оценка на динамиката на водните запаси в почвата и подземните води; предупреждения за опасни и особено опасни хидрометеорологични явления;

изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;

изследване на метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химия на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;

извършване на научно-приложни изследвания и изработване на експертни оценки, методики и други видове документи за различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита, както и дейности на природните и инженерните науки;

обучение на специализанти, дипломанти и докторанти в сферата на компетентност на НИМХ;

участие в глобалния и регионалния (VI регион на СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от СМО, ЮНЕСКО и други международни организации;

членство на страната в международни институти като Европейската организация за експлоатация на метеорологични спътници (EUMETSAT) и Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF).

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1–3.III: Приземното барично поле над страната е размито, над Централна Европа е разположен обширен антициклон. Във височина от запад на изток преминава долина с разположен в нея атмосферен фронт. Времето е предимно облачно, в много равнинни райони с намалена видимост, а на места има слаби валежи от дъжд или дъжд и сняг.

4–10.III: Антициклонът от Централна Европа се премества към България, после и на изток. След отминаването му през последните два дни от периода от запад приближава много дълбока долина от север, но страната е все още далеч от оста ѝ. Баричното поле остава размито. Времето е слънчево, почти тихо или със слаб вятър, на отделни места в равнините сутрин за кратко с намалена видимост. Температурите се повишават.

11–15.III: Страната е в предната част на дълбоката долина, а баричният градиент се увеличава. Вятърът от юг-югозапад се усилва, особено в Източна България и в районите, разположени северно от планините. С него се пренасят много топли въздушни маси, както и сахарски пустинен прах. Температурите се повишават чувствително и на 15.III в Централна Северна България са измерени максимални стойности 30 °С. Облачността е предимно значителна, но почти без валежи, има само изолирани незначителни превалявания. На 13.III валежите са на повече места, но отново са слаби и краткотрайни.

16–18.III: Долината преминава през България от запад на изток. Въздушната маса в тила ѝ е доста студена, с арктичен произход. По линията на атмосферния фронт има краткотрайни валежи, на места с гръмотевици, както и локални дребни градушки. С обръщането и усилването на вятъра отначало от северозапад, впоследствие от североизток температурите бързо и чувствително се понижават. През нощта на 17 срещу 18.III с продължаващото застудяване и температури вече около нулата на места в Северна България и по високите полета на Западна дъждът преминава в сняг, но валежите отслабват и спират.

19–21.III: Налягането се повишава и от запад настъпва антициклон. Времето е слънчево, сутрин студено, но дневните температури се повишават.

22–31.III: В началото на периода антициклонът в приземния атмосферен слой постепенно се разрушава, във височина гребенът от юг се запазва. Над Централна Европа от север се спуска дълбока долина, която достига до Средиземноморието. В нея се формира циклон и през следващите дни се премества на изток към Балканите, като се запълва. До края на периода баричното поле е циклонално. Отначало въздушният пренос остава от юг и затоплянето продължава, но облачността се увеличава до значителна – първоначално висока, впоследствие и средна. На места главно в Западна България има слаби валежи от дъжд. В атмосферата се съдържа и сахарски прах. На повече места и повече по количество са валежите на 28.III, когато над страната преминава студен атмосферен фронт. Впоследствие от североизток прониква относително по-студен въздух и дневните температури слабо се понижават.

Таблица 1. Метеорологична справка за март 2025 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	средна месечна	отклонение от нормата	макси- мална	дата	мини- мална	дата	месечна сума	% от нормата	макси- мален	дата	валеж		вятър ≥14 m/s	снежна покривка
											≥1 mm	≥10 mm		
София	9.9	4.0	27.1	15	-5.4	20	30	67	6.0	2	7	0	2	0
Видин	8.5	1.8	25.1	13	-7.4	19	44	103	27.0	29	6	1	0	0
Монтана	9.7	3.1	28.4	15	-2.6	20	33	69	11.6	29	9	1	5	0
Враца	11.0	4.0	29.3	15	-2.4	19	71	115	15.0	29	10	2	7	1
Плевен	10.8	3.5	30.0	15	-3.2	20	29	62	7.5	27	6	0	0	1
В.Търново	11.7	4.7	28.4	15	-3.9	20	24	43	7.4	29	6	0	1	0
Русе	11.3	3.7	27.2	15	-2.1	20	22	45	10.2	3	5	1	7	2
Разград	10.3	4.5	27.0	15	-3.7	19	18	38	6.6	18	5	0	2	1
Добрич	9.2	3.8	26.0	15	-5.5	8	14	31	5.3	29	4	0	2	1
Варна	9.5	3.0	25.9	15	-1.3	19	15	36	5.1	18	3	0	2	0
Бургас	10.0	2.8	27.4	16	-0.3	19	44	102	33.4	18	4	1	7	0
Сливен	10.9	3.7	24.0	16	-1.2	19	21	52	6.5	18	5	0	4	0
Кърджали	10.0	2.9	24.8	15	-3.2	20	47	80	11.0	18	7	1	12	0
Пловдив	10.3	2.7	27.6	15	-4.6	20	49	104	17.7	29	8	1	3	0
Благоевград	10.6	3.0	26.1	15	-4.5	20	43	90	16.0	28	8	1	7	0
Сандански	11.8	2.4	24.9	16	-1.2	20	42	96	19.4	28	7	1	7	0
Кюстендил	9.8	3.5	27.2	15	-6.2	20	72	155	25.0	28	9	2	2	0

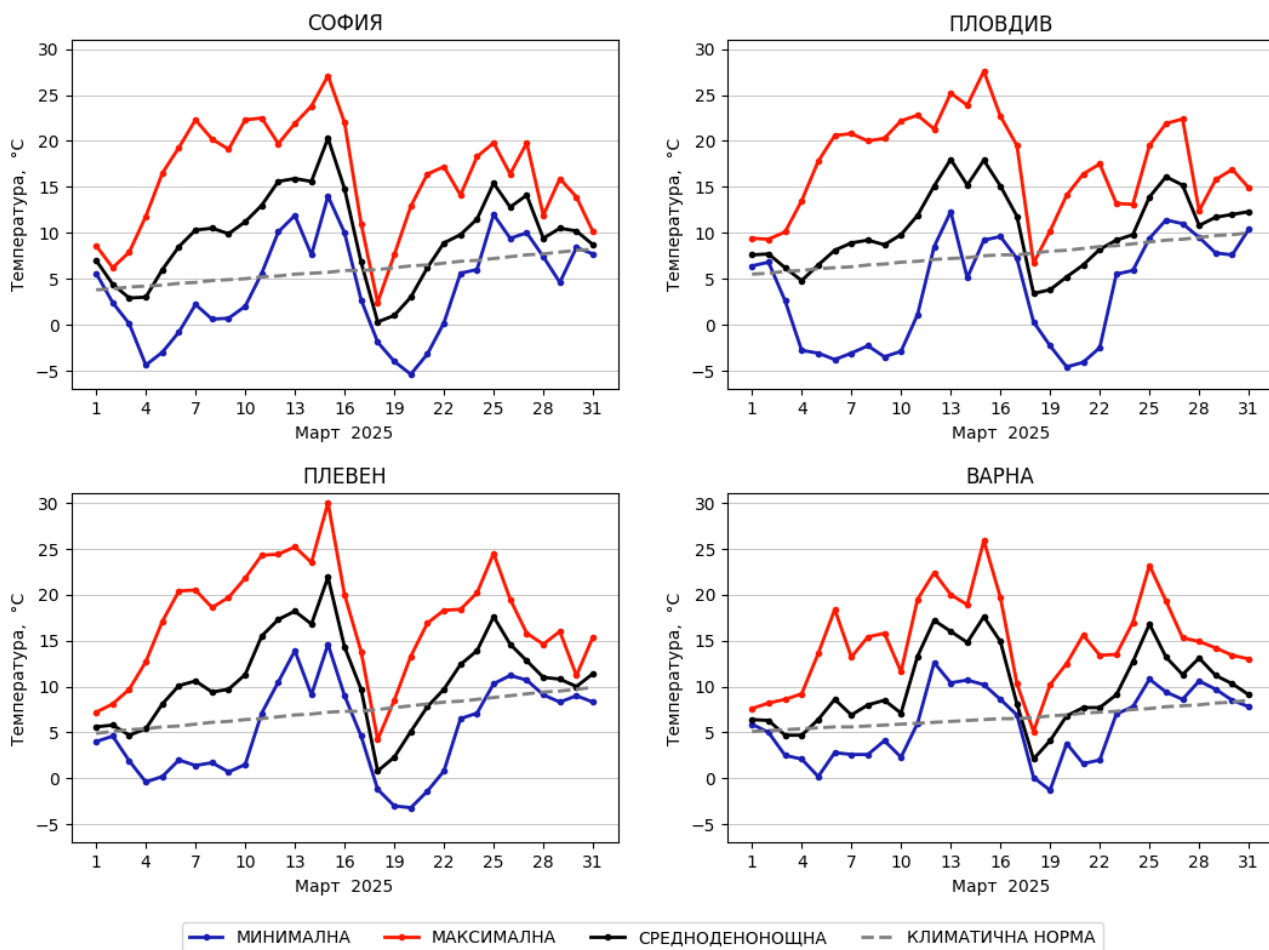
2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средните месечни температури, определени за оперативните станции на НИМХ, са между 5.0 и 11.8 °C. В станциите на планински върхове средните месечни температури са между -3.9 °C (Мусала) и +3.3 °C (Рожен). По Черноморието средните месечни температури са между 7.5 и 10.5 °C. Месец март е най-топъл в гр. Сандански (средна месечна температура 11.8 °C) и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 7.5 °C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между +1.7 °C (с. Първомай, обл. Благоевград) и +4.7 °C (Велико Търново). Март 2025 г. е подобен на март 2024 г. и е един от най-топлите месеци март от 2001 г. насам.

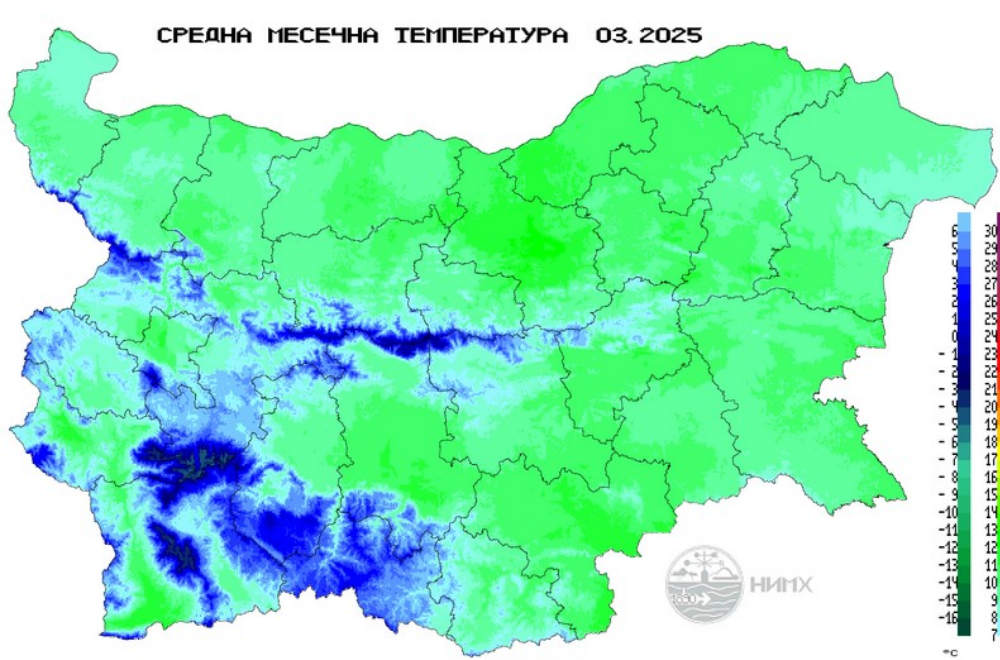
През периодите 6–17 и 22–31.III е относително топло, със средни денонощни температури между 1 и 12 °C над месечната климатична норма средно за страната. През периодите 2–4 и 18–20.III е относително студено, със средни денонощни температури около 1 и 6 °C под месечната климатична норма средно за страната. През останалите дни е с температури, близки до нормата. Най-студено е в Чепеларе на 18.III (средна денонощна температура -3.6 °C). Най-топло е в Ловеч на 15.III (средна денонощна температура 24.5 °C).

В станциите на НИМХ в населени места най-високите максимални температури са между 19 и 30 °C и са измерени на 15–16.III. Най-високата измерена температура е 30.6 °C в Павликени на 15.III. Най-ниските минимални температури в оперативни станции в населени места са предимно между -9 и -1 °C и са измерени главно на 19–20.III. По Черноморието най-ниските минимални температури са между -3.2 и -0.3 °C. Най-ниската минимална температура в населено място е -9.8 °C в Чепеларе на 20.III. Най-ниската минимална температура е измерена на връх Мусала на 19.III – -19.1 °C.

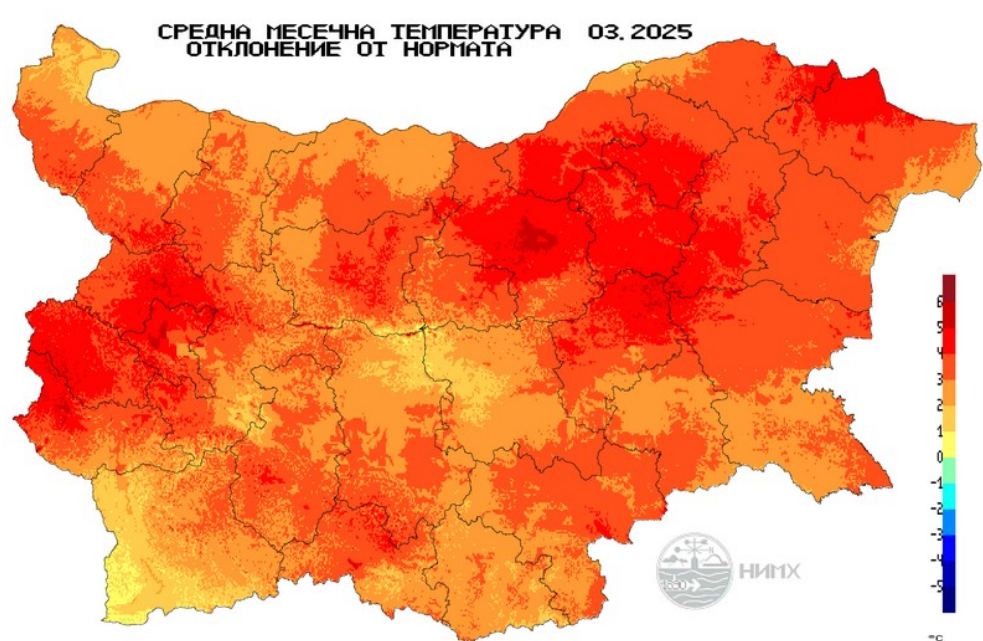
На фигура 1 са представени денонощните температури за градовете София, Пловдив, Плевен и Варна.

Фигура 1. Температура на въздуха (°C) през март 2025 г. Червена линия – максимална температура; синя – минимална; черна – средна денонощна; сива прекъсната – климатична норма.

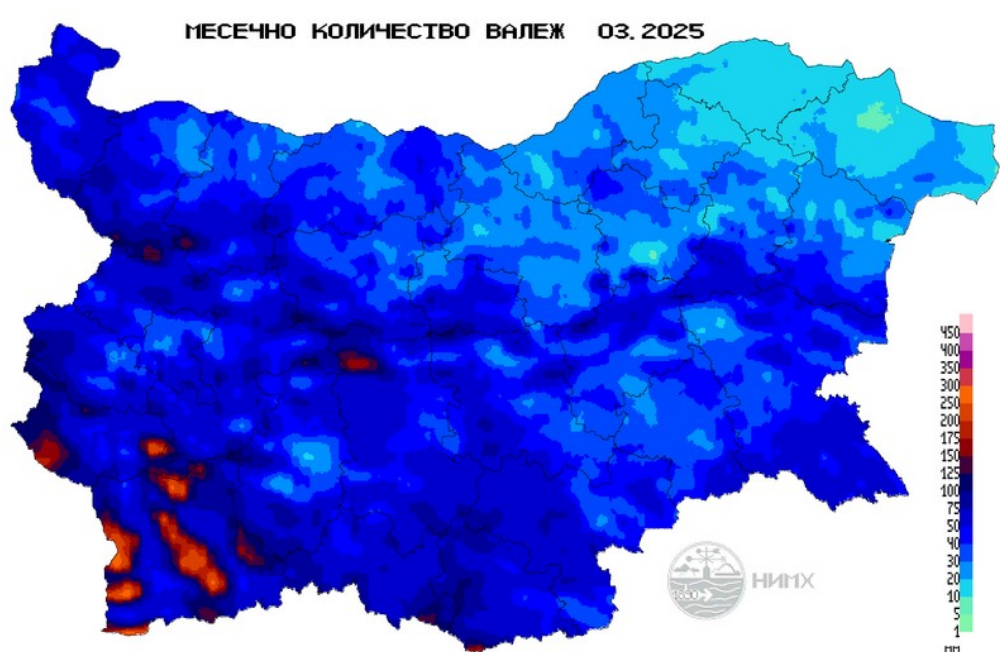
Фигура 2. Средна месечна температура на въздуха (°C), март 2025 г.

Фигура 3. Средна месечна температура – отклонение от нормата (°C), март 2025 г.

3. ВАЛЕЖ

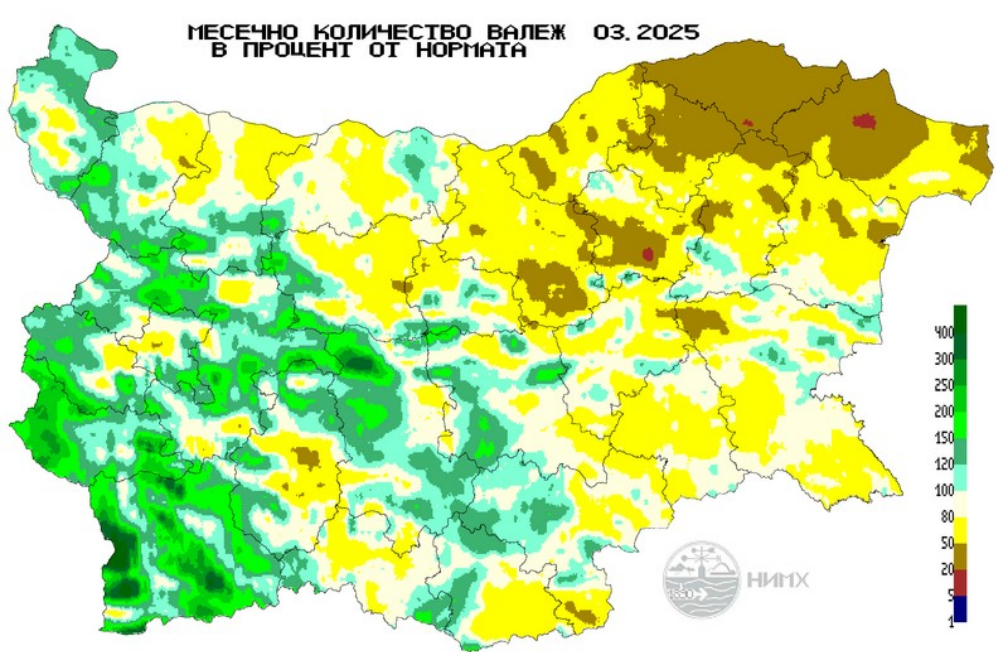
В почти цялата страна месечните суми на валежите¹ са около климатичната норма – между 50 и 155% (Кюстендил) от нея. В Североизточна България месечните суми на валежите са предимно между 13% (гр. Омуртаг) и 50% от климатичната норма. По отношение на валежите този месец март е подобен на месеците март на последните две години – 2023 и 2024 г. Почти без валежи е през периодите 4–11 и 20–23.ІІІ. Най-масови са валежите през периода 28–31.ІІІ. Най-обилни са валежите на 18.ІІІ в Югоизточна България, както и на 28–29.ІІІ в Западна и Централна България. Най-голямото измерено 24-часово количество валеж² е 60.9 mm в района на ски парк Картала, планината Рила, обл. Благоевград, на 28.ІІІ. Броят на дните с валеж над 1 mm е между 3 и 10. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 2.

Фигура 4. Площно разпределение на месечната сума на валежа (mm), март 2025 г.

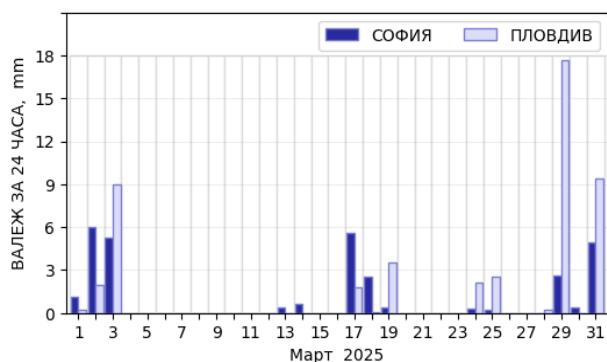
¹ Мерната единица за количество валеж е „милиметър височина“ (mm), еквивалентна на „литър на квадратен метър“ (l/m²).

² 24-часовото количество валеж е натрупано за периода от 7 ч. локално време на предната дата до 7 ч. локално време на датата, за която се отнася.

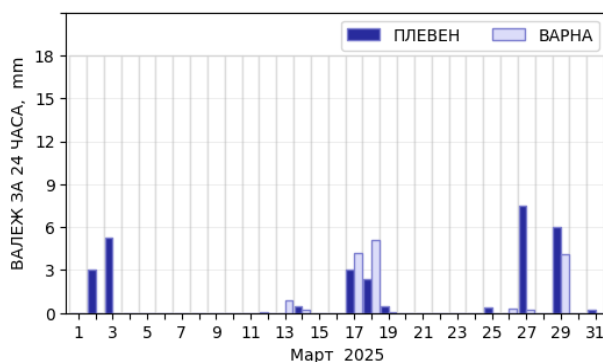

Фигура 5. Месечно количество валеж в процент от нормата, март 2025 г.

На фигура 6 и фигура 7 е представена 24-часовата сума на валежите за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

Фигура 6. 24-часови количества валеж (mm) през март 2025 г. за София и Пловдив.

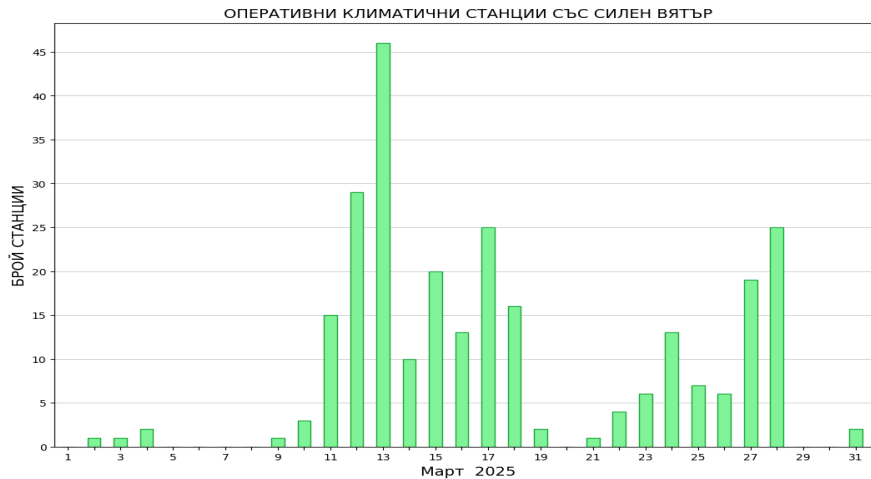

Фигура 7. 24-часови количества валеж (mm) през март 2025 г. за Плевен и Варна.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

В дните със силен вятър³ такъв е регистриран в поне 14 оперативни метеорологични станции на НИМХ. По този критерий през месец март духа силен вятър през периода 11–13.ІІІ, както и на 15, 17–18 и 27–28.ІІІ. През периода 11–15.ІІІ северозападно от страната се преместват циклонни вихри от югозапад на североизток и се създават условия за южен поривист вятър, който се проявява предимно на места по северните подножия на планините и в Източна България. На 17–18.ІІІ нахлува студен въздух от север. На много места, но предимно в Дунавската равнина, Горнотракийската низина, Източна България, както и по долината на р. Струма и поредицата котловини от Драгоман през Софийското поле до Костенец, духа силен северозападен вятър. На 27–28.ІІІ към Балканите приближава средиземноморски циклон. Под негово влияние се усилва вятърът от североизток на места главно в Източна България, Дунавската равнина и Горнотракийската низина. По планинските върхове има регистриран вятър със скорост над 25 m/s на 4.ІІІ, както и през периодите 11–15 и 23–28.ІІІ. Броят на дните със силен вятър е между 0 и 7, но в станции като Кърджали достига до 12.

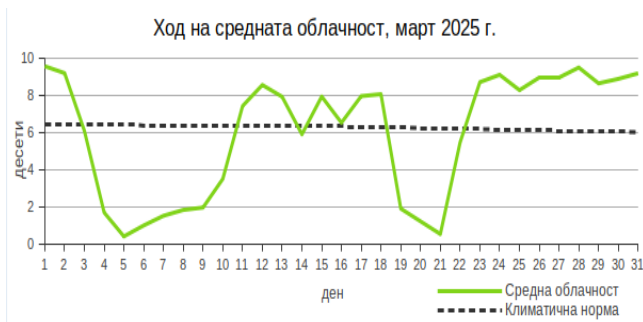
³ С максимална скорост ≥ 14 m/s.

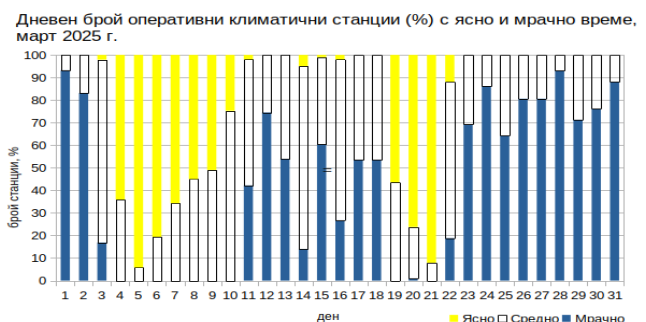
Фигура 8. Брой оперативни климатични станции със силен вятър през март 2025 г.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната месечна облачност в оперативните станции на НИМХ е между 3 и 7 десети, като стойностите са около климатичната норма, с отклонения между -1.5 и +1 десети. Броят на ясните дни е между 0 и 11, което е около или над нормата. Броят на мрачните дни е между 5 и 19, което е около или под нормата.

Фигура 9. Ход на средната облачност в сравнение с климатичната норма, март 2025 г.

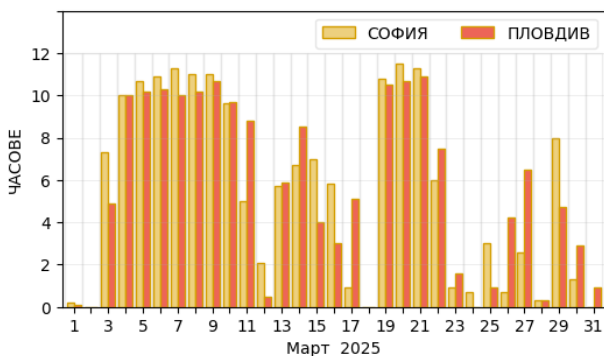

Фигура 10. Брой оперативни климатични станции (%) с ясно и мрачно време по дни, март 2025 г.

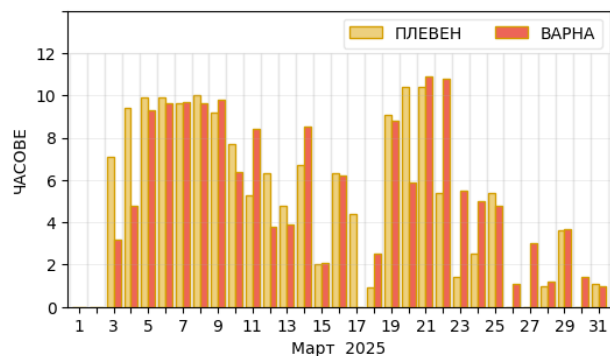
По данни от оперативните синоптични станции на НИМХ продължителността на слънчевото греене през месец март е около климатичната норма – между 85% от нормата във Видин и 120% от нормата на връх Ботев. Най-много часове слънчево греене има в гр. Сандански (195), а най-малко – на Черни връх (129).

На фигури 11 и 12 е представено дневното разпределение на часовете слънчево греене за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Фигура 11. Слънчево греене (в часове) през март 2025 г. за София и Пловдив.

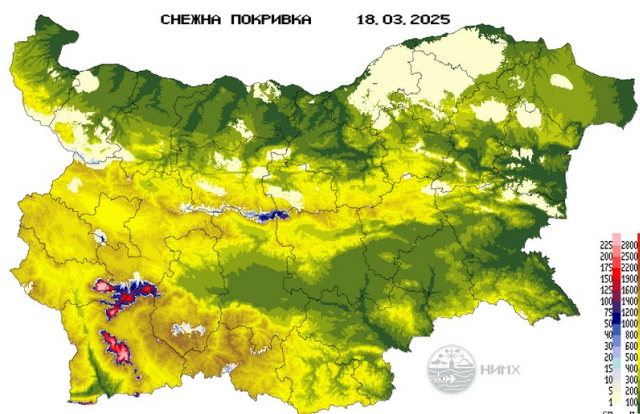
Фигура 12. Слънчево греене (в часове) през март 2025 г. за Плевен и Варна.

6. СНЕЖНА ПОКРИВКА, ПОЛЕДИЦА И СЛАНА

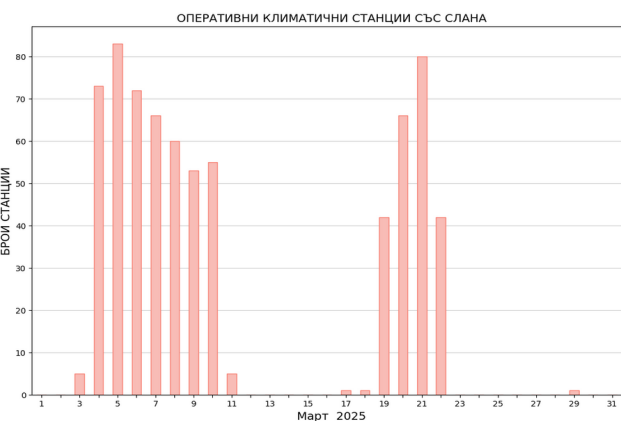
Месецът започва със стара **снежна покривка** в планините над около 1500 m надморска височина и на места в Североизточна България, където в първите дни тя постепенно се топи. На 18 и 19.III вали сняг на много места в Северна България и в планините. На 18.III се образува тънка нетрайна снежна покривка в част от Североизточна България, а на 19.III – в Рило-Родопската област. Март завършва със снежна покривка само в планините над около 1800 m. В страната най-висока снежна покривка в населено място е измерена в с. Равногор, обл. Пазарджик, на 1.III – 10 cm, а на планински връх – 144 cm на връх Ботев на 5.III. На планинските върхове месецът започва със снежна покривка между 2 cm (Мургаш) и 137 cm (Ботев) и завършва със снежна покривка между 0 cm (Рожен) и 38 cm (Черни връх).

През март няма регистрирани **поледици**⁴.

В периодите 4–10 и 19–22.III има масови **слани**.

Фигура 13. Височина на снежната покривка на 18.III.2025 г.

Фигура 14. Брой оперативни климатични станции с регистрирана слана през март 2025 г.

7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА

През март вълнението на морето най-често е слабо – 2 бала (фиг. 16). През периодите 18–20 и 28–29.III преобладаващият вятър е умерен до силен от север и североизток, на 23.III – от изток-югоизток, и тогава вълнението на морето е умерено (3–4 бала), като на 18.III в района на Ахтопол за кратко е и бурно (5 бала).

Според наличната информация от метеорологични спътници⁵ дните със значима височина на вълната над 1.25 m в зоната на отговорност⁶ на НИМХ са 4 (фиг. 15).

Температурата на морската вода през целия месец е с тенденция на повишаване. В началото на първото десетдневие тя е 5–6 °C, а през третото достига 10–11 °C. Временно понижение с около градус е регистрирано в периода 18–22.III, когато чувствително се е понижила и температурата на въздуха. В самия край на третото десетдневие вследствие на ново захлаждане температурата на морската вода се понижавя до 9–10 °C (фиг. 17).

През месеца за зоната на отговорност на НИМХ в Черно море са издадени 3 предупреждения за почти силен вятър⁷ на 11, 23 и 27.III, 1 предупреждение за силен вятър⁸ на 13.III, 1 предупреждение за силен вятър и вълнение⁹ на 17.III и 1 предупреждение за намалена хоризонтална видимост под 1000 m на 31.III.

За крайбрежието са издадени предупреждения¹⁰ за опасни метеорологични явления за общо 6 дни от месеца: от първа степен (жълт код) за силен вятър на 11, 12, 13 и 15.III и за силен вятър и значително вълнение на 18 и 28.III, като за 13.III е издадено и предупреждение от втора степен (оранжев код) за бурен вятър.

⁴ Метеорологичното явление поледица не трябва да се смесва с лед на повърхността на земята и предметите, образуван вследствие на замръзване на водата по тях. Поледица е натрупване на плътен лед по земната повърхност от замръзване на капки от преизстуден дъжд или замръзване на капки дъжд на изстудени от по-предишен мраз предмети.

⁵ JASON 3, SARAL/ALTIKA и SENTINEL 6, получена в НИМХ чрез Глобалната телекомуникационна система на СМО.

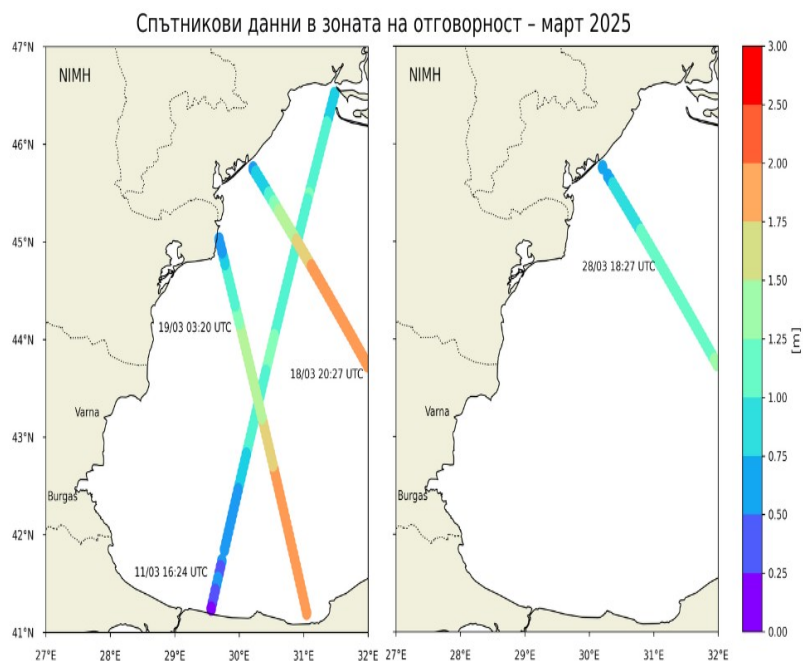
⁶ Западната акватория на Черно море до меридиан 32° и.д.

⁷ За корабоплаването предупреждение за почти силен вятър се издава при вятър със сила 7 бала по скалата на Бофорт.

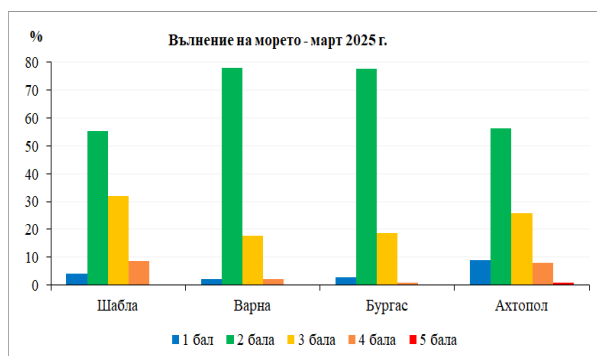
⁸ За корабоплаването предупреждение за силен вятър се издава при вятър със сила 8 и 9 бала по скалата на Бофорт.

⁹ За корабоплаването предупреждение за значително вълнение се издава за вълнение ≥ 5 бала по скалата на СМО.

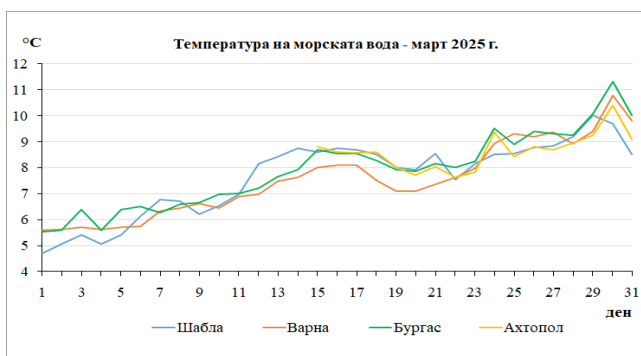
¹⁰ Граждански предупреждения се издават за българското крайбрежие до 12 морски мили навътре в морето. Значително вълнение в системата МЕТЕОАЛАРМ е вълнение ≥ 4 бала по скалата на Бофорт.

Фигура 15. Спътникова информация за значима височина на вълната от океанографски спътници.

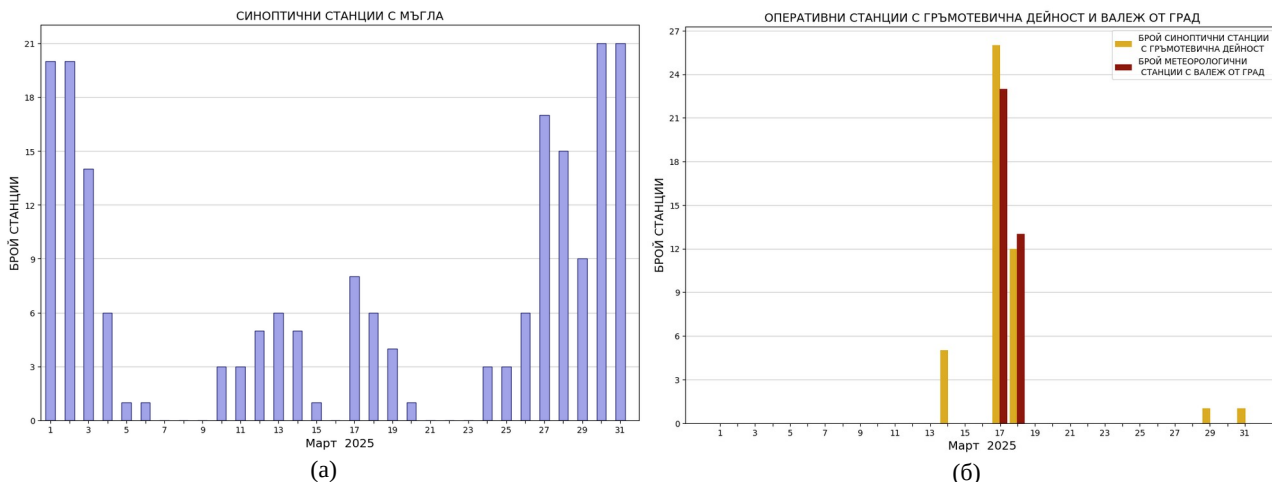
Фигура 16. Вълнение на морето – март 2025 г.

Фигура 17. Температура на морската вода – март 2025 г.

8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли са наблюдавани в 19 дни от март в станции от равнинната и полупланинската част на страната. За сравнение, през март 2024 г. дните с мъгла са 26. По високите части на планините мъгли (облачна среда) са наблюдавани в 20 дни от месеца, с 9 дни повече от март 2024 г.

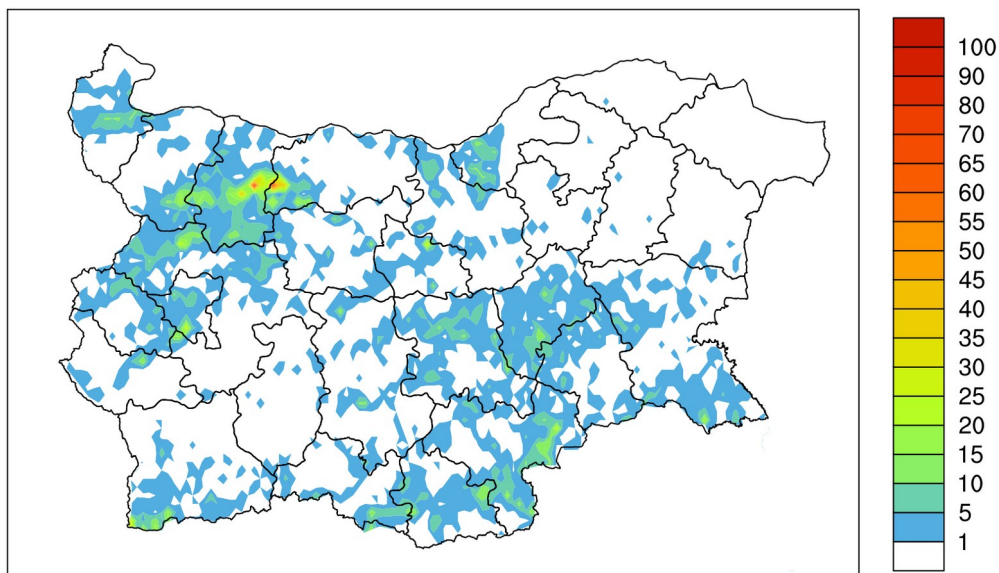

Фигура 18. Брой метеорологични станции с мъгла (а) и с гръмотевична дейност и валеж от град (б) през март 2025 г.

Гръмотевична дейност е регистрирана в 5 дни от месеца, колкото и през 2024 г. Най-много случаи на явлението са отчетени на 16 и 17.ІІІ, с по-висока концентрация в Южна България.

Валежи от град са регистрирани в 2 дни. На 16.ІІІ явлението е регистрирано в 21 синоптични станции в Западна и Централна Северна България, а на 17.ІІІ – в 13 станции предимно в югоизточната част на страната. През март 2024 г. са отчетени 7 дни с валежи от град.

На фигура 18 наличието на мъгла, гръмотевична дейност и валеж от град се отнася за 24-часовия период от 6 ч. UTC¹¹ на предната дата до 6 ч. UTC на датата, за която е посочено.

Фигура 19. Месечен брой мълнии за март 2025 г., цветна скала – брой мълнии на 25 km².

Особено опасни явления

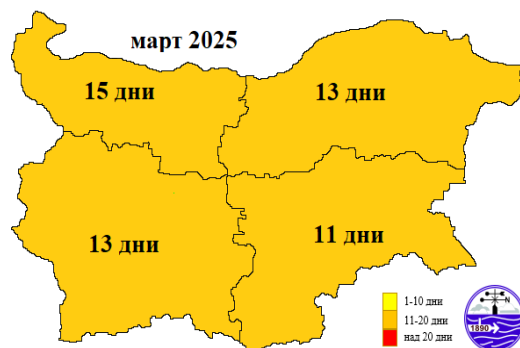
Няма данни за настъпили бедствия в страната през март в резултат на особено опасни метеорологични явления.

Пренос на пустинен прах над България

Общият брой дни през месеца с циркуляция, водеща до пренос на пустинен прах¹² (предимно от Сахара) над България или над част от нея, е 16. Циркуляция, благоприятстваща пренос на прах над цялата страна, има в периодите 14–16 и 23–28.ІІІ. Най-голям е броят на дните с пренос на прах над северозападната част от страната – 15. Оцветен валеж е наблюдаван в 5 дни (12, 13, 16, 17 и 24.ІІІ).

Район	Дата, март 2025 г.
Северозападен	11, 12, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30
Североизточен	13, 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30
Югоизточен	13, 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28
Югозападен	11, 12, 13, 14, 15, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

Таблица 2. Дати от месец март 2025 г. по райони в страната с пренос на пустинен прах от Сахара.

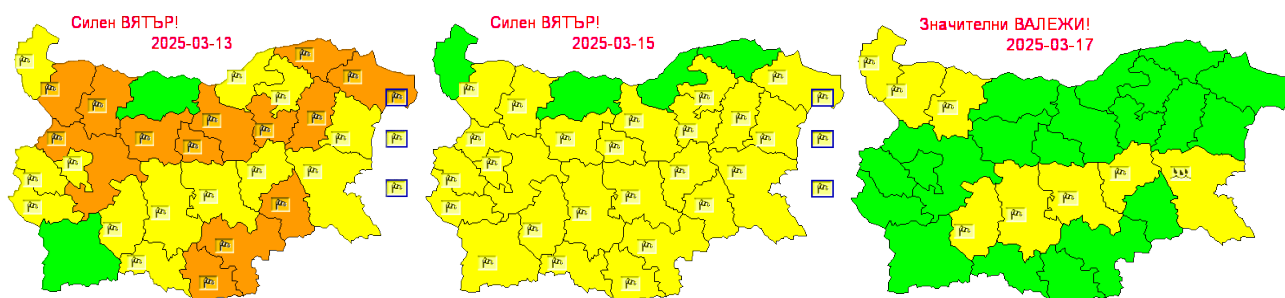
Фигура 20. Брой дни с пренос на пустинен прах от Сахара през март 2025 г. по райони.

¹¹ Coordinated Universal Time

¹² На база комбиниран анализ на синоптични карти, спътникови продукти, прогностични числени модели за атмосферна циркуляция и за състав на атмосферата от моделите на CAMS (Copernicus Atmosphere Monitoring Service).

Издадени предупреждения за опасни явления

Националният институт по метеорология и хидрология е издал предупреждения за опасни метеорологични явления¹³ в поне една област за 6 дни от месец март. Предупреждения от първа и/или втора степен (жълт и оранжев код) за силен вятър са издадени за 11, 12, 13, 14, 15 и 17.III, като за 17.III има издадени предупреждения и за значителни валежи от дъжд.

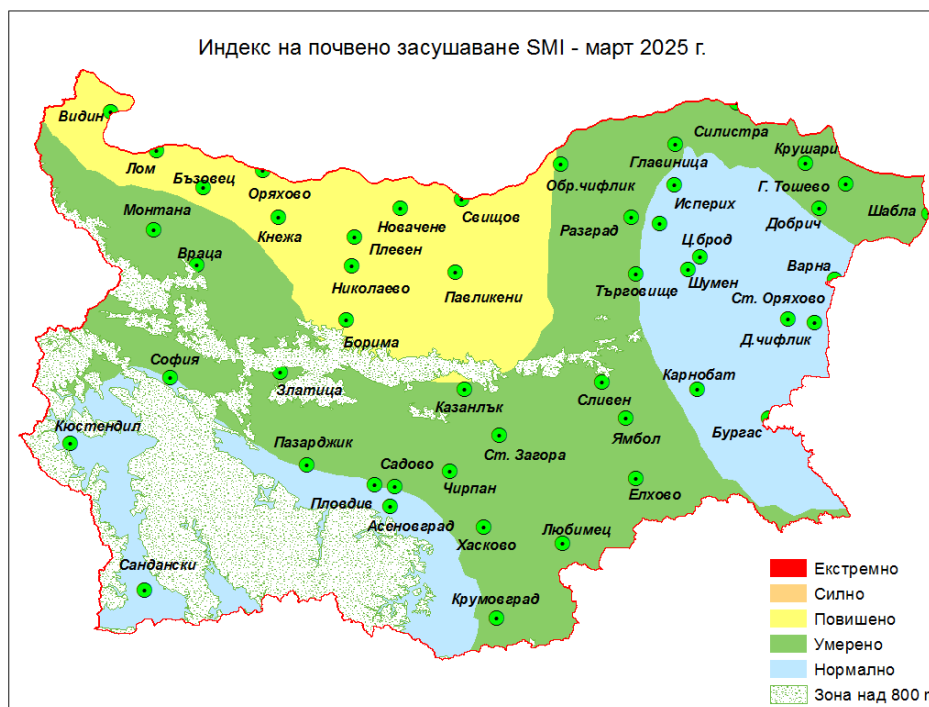
Фигура 21. Издадени предупреждения за 13, 15 и 17.III (<https://weather.bg/obshtini/>).

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През март валежите в по-голямата част от полските райони на страната са около или под нормата за месеца.

В **началото на март** вследствие на снеготопенето през последната седмица от февруари настъпва повишение на влагозапасите в горните почвени слоеве.

Фигура 22. Индекс на почвено засушаване (SMI) по данни за влажността на почвата в слоя 0–100 cm от измерване на 17.III.2025 г. при посеви с пшеница.

¹³ За един и същи ден може да са издадени предупреждения за опасни метеорологични явления от различен вид.

Падналите валежи до средата на месеца са без стопанско значение, на много места под 10 l/m², а почвените влагозапаси в 50 и 100 cm слой в по-голямата част от полските райони са незадоволителни за този период. Около **средата на месеца** (17.III) нивото на влагозапасите при зимните житни култури в агростанциите Николаево, Кюстендил, Казанлък и Любимец е ниско, под 65% от ППВ. Между 70 и 80% от ППВ са влагозапасите при пшеницата в агростанциите Бъзовец, Кнежа, Новачене, Сандански, Чирпан, Сливен и Долни чифлик, а между 80 и 90% от ППВ – в агростанциите Разград, Хасково и Карнобат. Най-високо, над 90% от ППВ, е нивото на влагозапасите в агростанциите Борима, Царев брод и Пловдив.

В края на **второто и през третото десетдневие** валежите са неравномерно разпределени в полските райони. В част от североизточните райони са измерени количества под 10 l/m². Валежи със стопанско значение, над 25–30 l/m², са регистрирани на места в Западна България – Ново село, Видин и Лом, и в южните райони на страната – Кюстендил, Благоевград, Сандански, Пловдив, Хасково, Кърджали, Чирпан и Бургас. В тези агростанции в края на март настъпва положителна промяна в нивата на влагозапасите в 50 cm почвен слой.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

В **началото на март** стойностите на средноденонощните температури са близки до нормата за първото десетдневие и до биологичния минимум, необходим за протичане на вегетация при зимните житни култури.

Съществено повишение на температурите и активизиране на вегетационните процеси при есенните посеви настъпва през **втората половина от първото десетдневие**. Вследствие на наднормените температури част от посевите с пшеница, зимували във фаза трети лист, встъпват във фаза братене. При овощните култури протичат фазите набъбване и разпукване на пъпките. На места в югоизточните райони при бадемите и прасковите се наблюдават фазите цветен бутон и начало на цъфтеж. При лозата протича сокодвижение.

През повечето дни от **второто десетдневие** на месеца наднормените температури поддържат активна вегетацията на земеделските култури. На отделни места в североизточните райони – агростанциите Търговище и Силистра, част от посевите със зимни житни култури по-рано от обичайните срокове встъпват във фаза вретенене. В края на второто и началото на третото десетдневие, 19, 20 и 21.III, на много места в страната са регистрирани минимални температури под -3 – -4 °C. Тези стойности при по-продължително задържане са критични за встъпилите във фаза цъфтеж костилкови видове.

Топлото време през **третото десетдневие** на март, с максимални температури до 24–25 °C, ускорява развитието на земеделските култури. В края на месеца при зимните житни култури се наблюдава фаза братене и начало на фаза вретенене при част от посевите в Дунавската равнина и в източните райони на страната. При лозите преобладава фаза набъбване на пъпките.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През повечето дни от март условията са подходящи за провеждане на сезонните агротехнически дейности – подхранване на есенниците с азотни торове, резитби, растителнозащитни пръскания при овощките, предсеитбени почвообработки и сеитба на ранни пролетни култури.

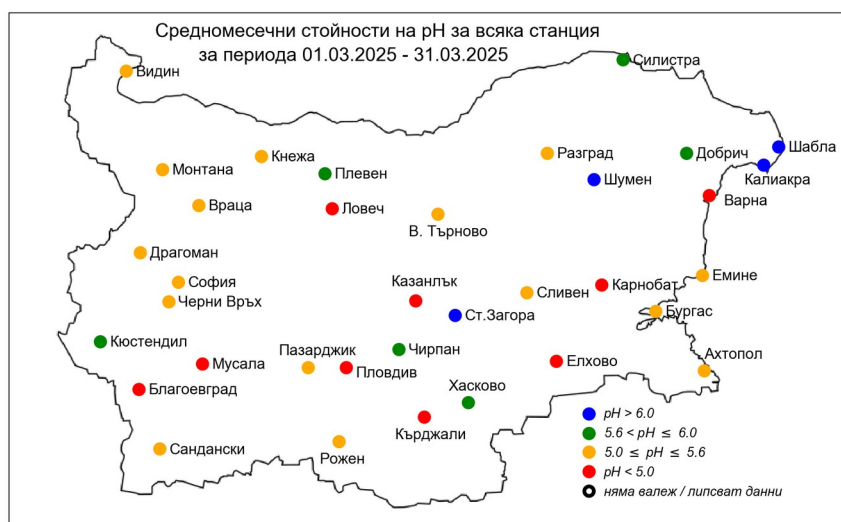
III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ

Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции на територията на цялата страна. Във всички станции се измерва киселинност-алкалност на валежите (pH), а от 1.VIII.2018 г. в синоптичните станции Кюстендил, Пловдив, Бургас, Варна и Плевен се измерва и специфична електропроводимост (electroconductivity – EC) на валежа. Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалния състав на валежите, са: киселинни – pH<5, неутрални – 5≤pH≤6, алкални – pH>6. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на pH за всяка станция. Те са изчислени за периода 2011–2020 г.

През месец март е имало валежи във всички станции от мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинност-алкалност на 94.1% от количеството на всички паднали валежи (фиг. 23). Неизследвани са малките количества валеж и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

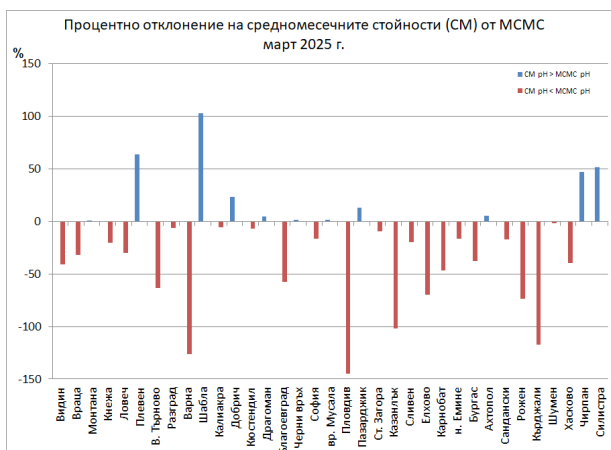
В 10 станции измерените стойности на рН са по-високи от съответните МСМС за март (фиг. 24). Това са станциите в Плевен, Шабла, Добрич, Драгоман, Черни връх, Мусала, Пазарджик, Ахтопол, Чирпан и Силистра. В станция Монтана средномесечните стойности на рН са близки до МСМС за март, а в останалите 24 станции са по-ниски от МСМС.

Фигура 23. Средномесечни стойности на рН за всяка станция за март 2025 г.

През март в 9 станции стойностите на рН са в киселинната област (фиг. 23). Това са станциите в Ловеч, Варна, Мусала, Благоевград, Пловдив, Казанлък, Кърджали, Елхово и Карнобат. В 4 станции стойностите на рН са в алкалната област, а в 22 станции са в неутралната област. Най-киселинни са стойностите на рН в станция Казанлък, а най-алкални – в станция Шабла.

Средномесечните стойности на специфичната електропроводимост на валежите в станциите Кюстендил, Плевен, Пловдив, Варна и Бургас за месец март варират от 30 до 83.4 $\mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$ (микро Сименс на сантиметър) – фигура 25. Най-висока стойност на ЕС ($321 \mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$) е измерена в станция Бургас, а най-ниска ($6 \mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$) – в станция Пловдив.

Фигура 24. Процентно отклонение на средномесечните стойности на рН от многогодишните средномесечни стойности за март 2025 г.

Фигура 25. Средномесечна електропроводимост на валежа за март 2025 г.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност информацията се предава на оторизираните държавни институции.

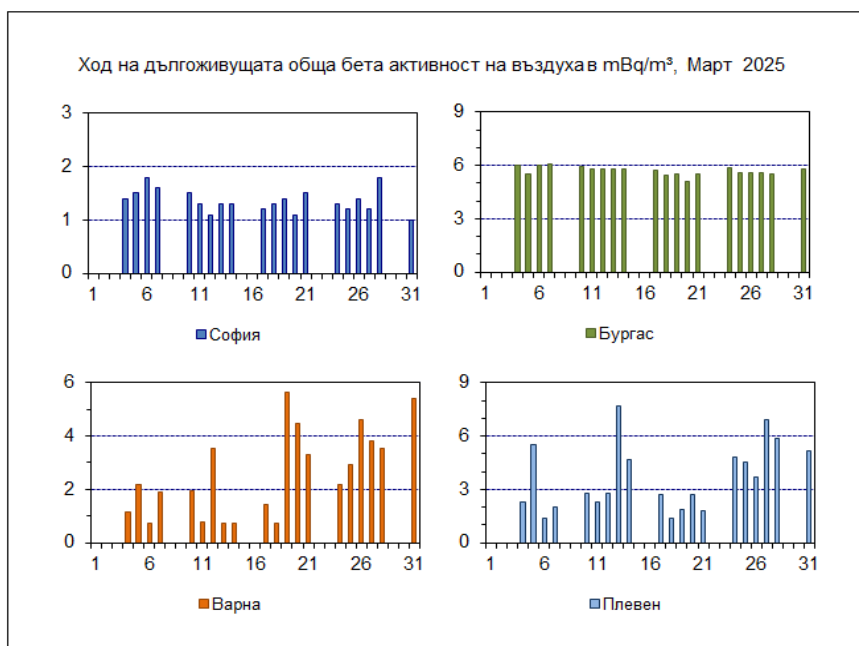
Основният метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ е бета радиометрия на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета лъчители.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Обръща се внимание за възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл. 22, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.; изм. ДВ, бр. 85 от 1997 г.; изм. ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; доп. ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна, Бургас и Плевен през март 2025 г. варират от 1.4 до 5.7 mBq/m³ и са близки до тези през предходния месец. Вариациите в среднодневните стойности в станциите са показани на фигура 26. Максималната дневна концентрация е измерена на 13.III в Плевен.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през март 2025 г. са в рамките на фоновите вариации, характерни за сезона.

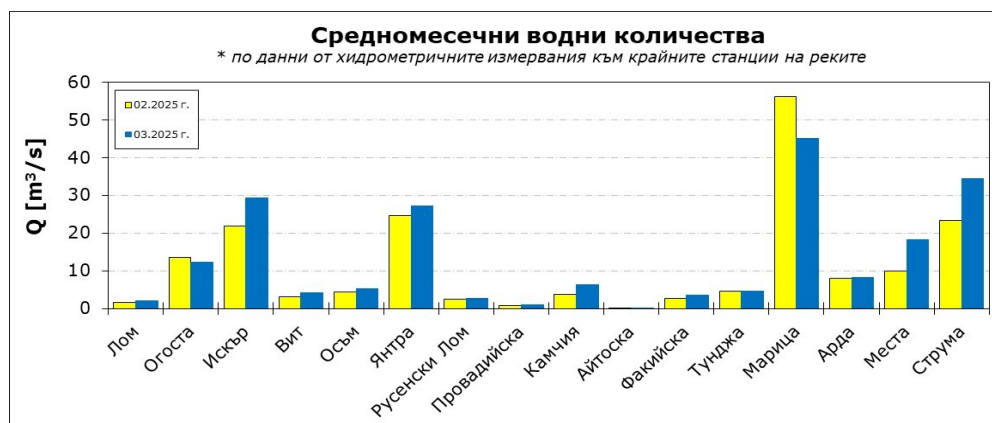
Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

Фигура 26. Месечен ход на обща бета активност на въздуха (mBq/m³) за март 2025 г.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

Общият обем на речния отток¹⁴ в страната за март е 781 млн. m³. Стойността му е съизмерима с тази за предходния месец и е с 25% по-малко спрямо март 2024 г. На фигура 27 са представени графично данни за средномесечните водни количества през февруари и март 2025 г.

Фигура 27. Средномесечни водни количества през февруари и март 2025 г.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за март е 294 млн. m³, което е с 29% по-малко спрямо февруари и с 38% по-малко спрямо март 2024 година. В отделни дни през първата половина на месеца са регистрирани краткотрайни повишения на речните нива в резултат на валежи и частично снеготопене, по-съществени във водосбора на р. Искър (с 37 cm на р. Искрецка при гр. Своге) и на р. Осъм при с. Изгрев – с 34 cm. В резултат на валежи в периода 27–31.III са се повишавали речните нива в целия басейн, по-съществено във водосбора на р. Осъм: с 46 cm на р. Бели Осъм при гр. Троян, с до 51 cm в основното течение на реката. През март средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за март е 110 млн. m³, което е с 5% по-малко спрямо февруари и над три пъти повече спрямо обема за март 2024 година. През по-голямата част от месеца речните нива в басейна са останали без съществени изменения. През периода 1–4.III в резултат на снеготопене се е повишило нивото на р. Камчия при с. Гроздьово – с 49 cm. Значителни, но краткотрайни повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през периода 14–18.III във водосборите на р. Камчия и на южните черноморски реки: с 94 cm на р. Камчия при с. Гроздьово, със 136 cm на р. Факийска при с. Зидарово, със 186 cm на р. Ропотамо при с. Веселие, със 111 cm на р. Велека при с. Граматиково. През март средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за март е 211 млн. m³, което е с 38% по-малко спрямо февруари и с 32% по-малко спрямо март 2024 година. През по-голямата част от месеца речните нива в басейна са останали без съществени изменения. По-съществени повишения на нивата в резултат на валежи са регистрирани през периода 27–31.III във водосбора на р. Арда: с 43 до 86 cm в основното течение на реката, с 57 cm на р. Крумовица при с. Горна кула, с 53 cm на р. Върбица при сп. Джебел. През март средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за март е 166 млн. m³, което е два пъти повече от обема за февруари, но с 22% по-малко от този за март 2024 година. През по-голямата част от месеца речните нива в басейна са останали без съществени изменения. По-съществени повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани през периода 27–31.III: с 44 до 47 cm във водосбора на р. Места, с 49 до 58 cm в основното течение на р. Струма. През март средномесечните водни количества на почти всички реки в басейна са били под месечните норми. Средномесечното водно количество на р. Соголянска Бистрица при с. Гърляно е над нормата за март.

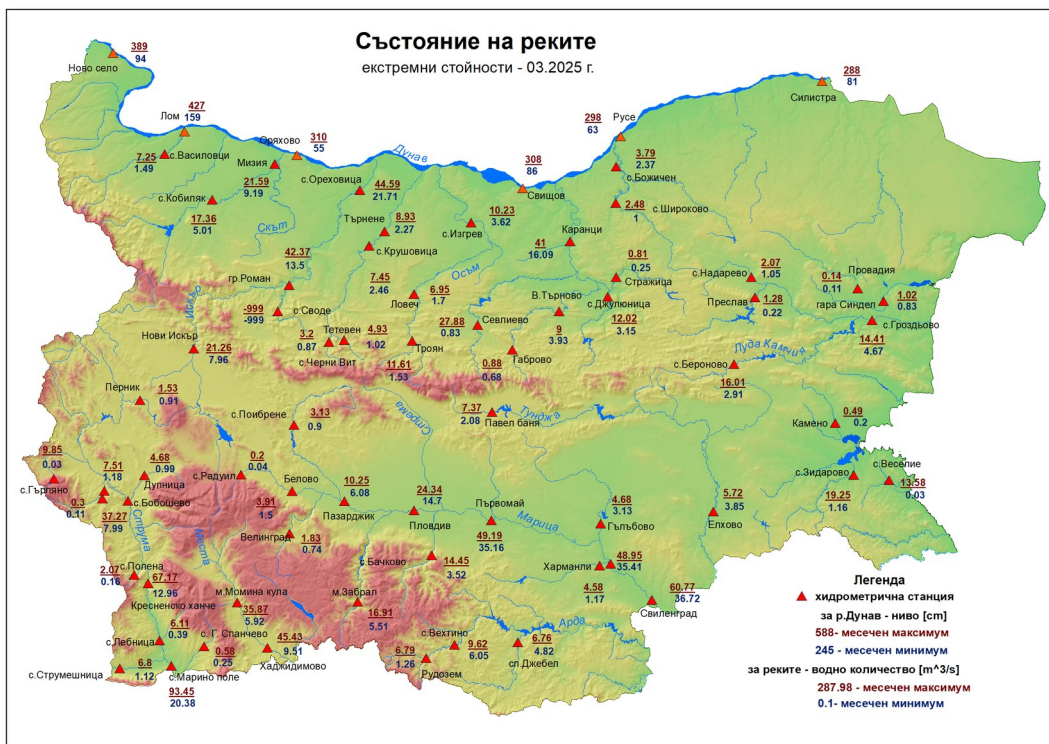
Средномесечните водни стоежи на **р. Дунав** при измервателните пунктове в българския участък са с 46 до 66% под нормите за март. Спрямо февруари водните стоежи на реката са с 13 до 59 cm по-високи.

На фигура 28 е представена информация за състоянието на реките през месец март, като са отбелязани средните стойности на водните количества при хидрометричните пунктове в страната и средните стойности на водните стоежи за р. Дунав при хидрометричните пунктове в българския участък, както и отклоненията им от месечните норми. Аналогично на фигура 29 са представени съответните месечни минимума и максимума при хидрометричните пунктове в страната и в българския участък на р. Дунав.

¹⁴ Данните са оперативни и са за измерени водни стоежи и водни количества, определени по временни ключови криви.

Фигура 28. Средномесечни водни количества през март 2025 г.

Фигура 29. Състояние на реките през март 2025 г. – екстремни стойности.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През месец март изменението на дебита на изворите се характеризира с големи пространствени вариации и слабо изразена тенденция на повишаване. Повишение на дебита е установено при 21 наблюдателни пункта, или около 57% от наблюдаваните случаи. Най-съществено е повишението в Искрецки, Милановски, Етрополски, Гоцделчевски и в част от Настан-Триградски карстов басейн, както и в басейните на Тетевенска и Преславска антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са над 245% от стойностите, регистрирани през февруари. Понижение на дебита е установено при 16 наблюдателни пункта, като най-значително то е в част от Перущица-Огняновски карстов басейн. В този случай средномесечната стойност на дебита на извора е 77% от стойността, регистрирана през февруари.

През месеца нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) имат големи пространствени вариации и слабо изразена тенденция на понижаване. Понижение на водните нива с 1 до 39 cm спрямо февруари е регистрирано при 38 наблюдателни пункта, като най-съществено то е за подземните води в Софийска котловина. Повишение на водните нива с 1 до 103 cm спрямо февруари е установено при 27 наблюдателни пункта. Най-съществено е повишението в част от терасата на река Дунав (Карабоазка и Айдемирска низина).

През март нивата на подземните води в Хасковски басейн се изменят от 0 до +5 cm и остават без изразена тенденция на повишаване или понижаване.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България се характеризират с отклонения спрямо стойностите за февруари от -18 до +17 cm и добре изразена тенденция на повишаване.

През месеца нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имат слабо изразена тенденция на повишаване. В барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България нивата на подземните води имат вариации от -95 до +7 cm и слабо изразена тенденция на понижаване. Нивата на подземните води в малм-валанжски водоносен комплекс в същия район на страната имат вариации на стойностите от -24 до +22 cm и много добре изразена тенденция на повишаване.

През март нивата на пукнатинните подземни води в подложката на Софийски грабен и Средногорска водонапорна система се повишават съответно с 5 и 12 cm, а в Ихтиманска и приабонска, в обсега на Пловдивски грабен, водонапорна система се понижават с по 2 cm.

Дебитът на подземните води във Варненски артезиански басейн се повишава с 0.10 l/s, а в басейна на Ломско-Плевенска депресия и Джермански грабен остава без изменение през месеца.

В изменението на запасите от подземни води се установява преобладаваща тенденция на понижаване за 78 наблюдателни пункта, или около 83% от наблюдаваните случаи. Понижението на водните нива с 9 до 450 cm спрямо нормите за март е най-голямо в терасите на реките Дунав (Видинска и Карабоазка низина), Огоста, Скът, Искър, Янтра, Камчия, Места, Марица и Тунджа; в Горнотракийска низина; в Софийска, Дупнишка, Кюстендилска, Карловска, Казанлъшка и Сливенска котловина; на места в сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България и в барем-аптски водоносен комплекс в същия район на страната.

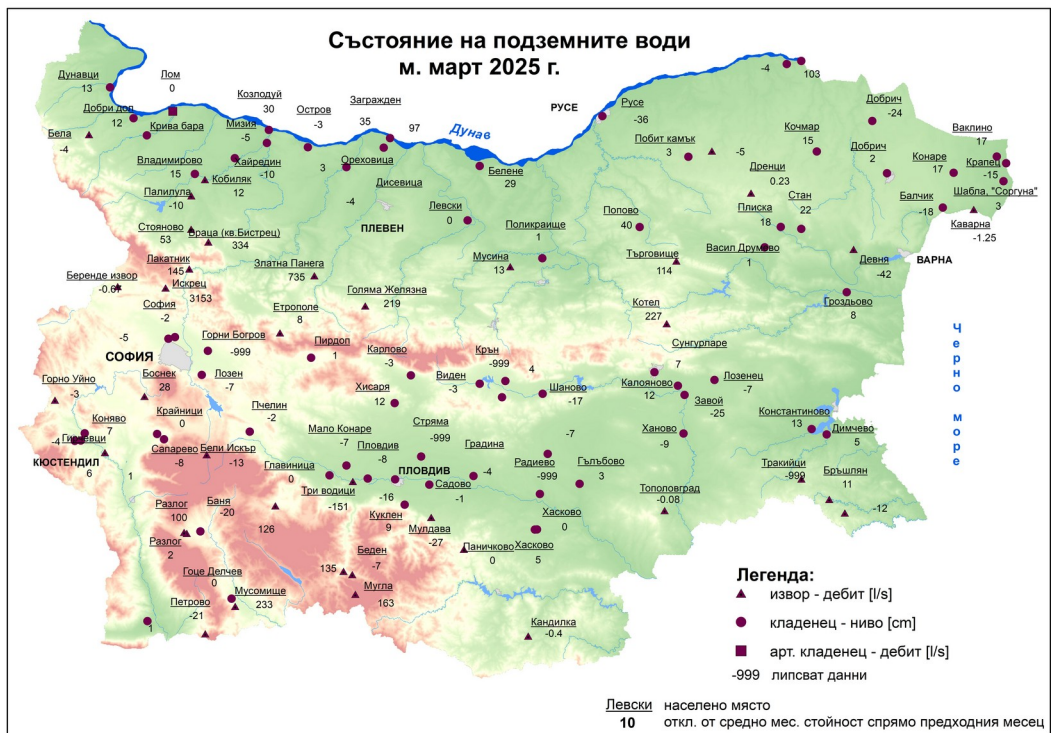
Предимно се понижават спрямо нормите за месеца водните нива в терасите на реките Дунав, Огоста, Искър и вливащите се в Бяло море реки; в Горнотракийска низина; в Софийска, Кюстендилска, Карловска, Казанлъшка и Сливенска котловина; както и в барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България.

Понижение на дебита, с отклонения от месечните норми за март от 2.38 до 2149 l/s, е установено в 26 наблюдателни пункта, като най-съществено то е в Градешнишко-Владимировски, Нишавски, Милановски, Етрополски, Ловешко-Търновски карстов басейн, в барем-аптски водоносен комплекс и в барем-аптски карстово-пукнатинни води в Североизточна България, както и в басейните на платото „Пъстрината“ и на Тетевенска антиклинала. В тези случаи дебитът на изворите е под 40% от нормите за месеца.

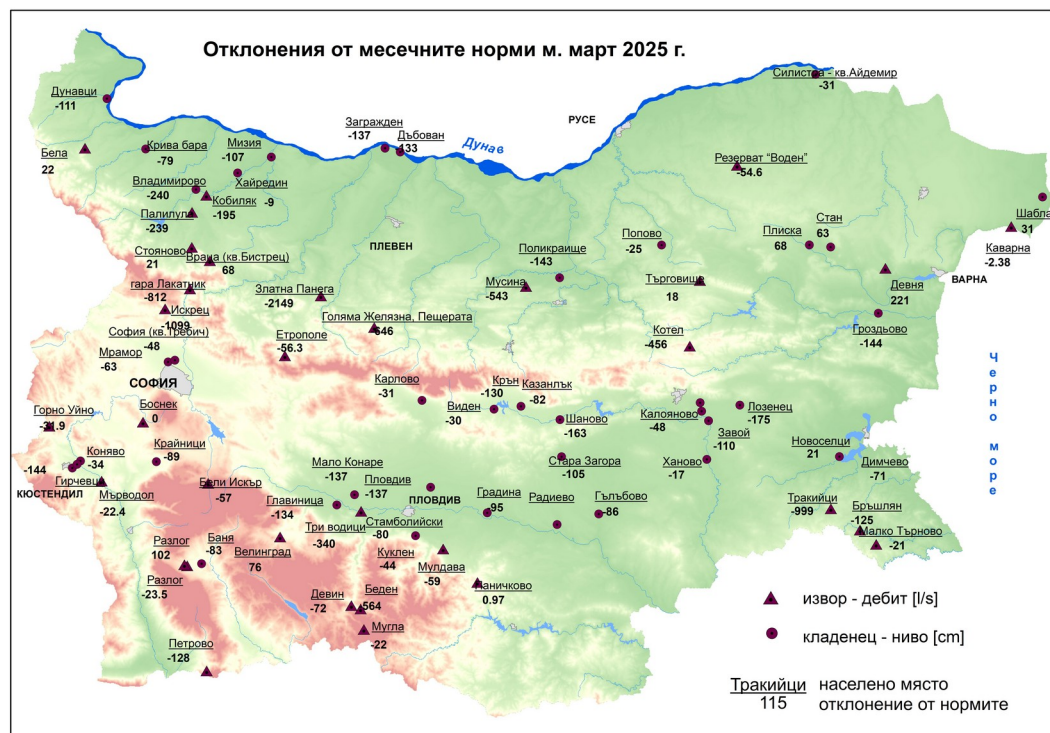
Повишението на водните нива с 19 до 85 cm спрямо нормите за март е най-голямо за подземните води в Средногорска водонапорна система.

Повишението на дебита, с отклонения от нормите от 0.97 до 221 l/s, е най-голямо в Бистрец-Мътнишки карстов басейн. В този случай дебитът на извора е 121% от нормата за месец март.

Отклоненията на средномесечните стойности на водни нива в кладенците и на дебити на изворите и артезианските кладенци от оперативната хидрогеоложка мрежа на НИМХ спрямо стойностите им от предходния месец и спрямо месечните норми са представени съответно на фигура 30 и фигура 31.

Фигура 30. Състояние на подземните води през март 2025 г.

Фигура 31. Отклонения от месечните норми за март 2025 г.

И. д. Генерален директор на НИМХ проф. д-р Таня Маринова
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. „Цариградско шосе“ № 66
e-mail: office@meteo.bg
<https://www.meteo.bg/>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
доц. д-р Лилия Бочева
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Благородка Велева
проф. д-р Снежанка Балабанова
гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова
технически редактор Габриела Каменова

АВТОРИ НА МАТЕРИАЛИ

Част I: Марияна Попова, доц. д-р Илиан Господинов, гл. ас. д-р Анастасия Стойчева, гл. ас. д-р Боряна Маркова, доц. д-р Боряна Ценова, Лилия Николова, Виктория Георгиева, Димитрина Тодорова, Грета Георгиева

Част II: Дукена Жолева, доц. д-р Веска Георгиева, проф. д-р Валентин Казанджиев

Част III: доц. д-р Елена Христова, доц. д-р Благородка Велева

Част IV: гл. ас. д-р инж. Георги Кошинчанов, гл. ас. д-р инж. Силвия Стоянова

Част V: гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова, гл. ас. д-р Евелина Дамянова, инж. Марин Иванов, Мирослава Илиева

Препоръчителен начин на цитиране на месечния бюлетин:

Месечен хидрометеорологичен бюлетин. Национален институт по метеорология и хидрология, март 2025 г., София, печатно издание: ISSN 1314-894X, онлайн издание: ISSN 2815-2743, <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>
Monthly hydrometeorological bulletin. National Institute of Meteorology and Hydrology of Bulgaria, March 2025, Sofia, ISSN 1314-894X (print), ISSN 2815-2743 (online), <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>

Онлайн изданието на месечния бюлетин е на <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>

Месечният бюлетин е достъпен в електронен вариант и през <https://www.meteo.bg>

Автор на дизайна на корицата – Ина Джонгова, <https://efficiency.bg/>

Осигуряване на публикуването в интернет – Минка Стоянова и инж. Цанка Младенова

Осигуряване на разпространението – Габриела Каменова

Печат – БОЛИД ИНС, <https://www.bolid-ins.com/>

Тираж – 110 броя

© Национален институт по метеорология и хидрология, 2025 г.

Печатно издание: ISSN 1314-894X

Онлайн издание: ISSN 2815-2743

Печатно издание: ISSN 1314-894X
Онлайн издание: ISSN 2815-2743